

نووسینگەى پێکخەر بۆ پاسپاردە نۆدەولەتییەکان: حوکمەتى هەرێم بەردەوام دەبێت لە هەڵدان بۆ بەجێئێساید ناساندنى تاوانەکانى داعش دەرهەق بە ئێزیدیەکان

حەوت ساڵ پێش ئێستا خوشک و برا ئێزیدیەکانمان بەشیوەیەکی درێندانه کۆمەڵکۆژکران و ناچارکران مāl و حالیان چۆل بکەن. تیرۆریستانی داعش ھێرشیکى توندیان کردە سەر ژمارەیک ناوچەى ھەرێمى کوردستان، بەتایبەتى ئەو ناوچانەى ئێزیدیەکان لە شنگال لێى نیشتهجێبوون. شالۆى سامناکى تیرۆریستان سنوورى ھەموو تۆرم و پەرسپیکی مافى مرۆڤى بەزاند، ھەر لە کوشتن و خاپۆکردنى مāl تا گەپشتە ئەوێ ژنان و مندالان و خێزانەکان برفینن و لە موسڵ و سوریا بیانفرۆشن .

ھەرھەما کردەو تیرۆریستیەکان بوونە ھۆى ئاوارەبوونی سەدان ھەزار کەس لەدانیشتووانى ئەو ناوچانە کە دواتر بۆ پاراستنى گیانیان و بنیاتنانى ھیوايەک، بەرھە ھەرێمى کوردستان ھەلکشان .

جیھان دەبێت گوێى لە ھاوارە پەوا و بەرزەکەى کۆمەڵگەى ئێزدى بگرێت و لێى تێبگات. خوشک و برا ئێزیدیەکان تەنیا دەیانەوێت لە توندپەروى و پەپگى پاریزراوین، ئاسایش لە زیندەکیان بەرقەرار بێت، مافە سیاسى و فەرھەنگیەکانیان بپاریزێت و دادپەروەرە نوێنەراییەتیان بکێت .

ئەنجومەنى وەزیرانى ھەرێمى کوردستان لە پۆزى 08 / 21 / 2014 بپاری ژمارە (5170) ى دەرکردووە بۆ پێکھێنانى لیژنەى بەلا بۆ بەجێئێساید ناساندنى ئەو تاوانانەى بەرامبەر بەئێزیدیەکان کراوە. لیژنەکەش لەماوەى سالانى رابردودا کارى بۆ بەنۆدەولەتیکردنى ئەو کەیسە کردووە و ھەولیداوێت ژارەکانیان بگەینێتە دادگای تاوانى نۆدەولەت. لیژنەى ناوبراو لە کابینەى ئێستا چالاکبۆتووە و بەردەوام بێت لە پەخساندنى زەمینە بۆ بەجێئێساید ناساندنى کارەساتى ئێزیدیەکان و پێکھاتەکانى دەشتى نەینەوا و گەياندى تیرۆریستانی داعش بە سزای یاسایى .

تەریب لەگەڵ ئەو میکانیزمەى ھەیە، نووسینگەى پێکخەر بۆ پاسپاردە نۆدەولەتییەکان پاسپێردراوێ بۆ ھەماھەنگیکردن لەگەڵ تیمى لێکۆڵینەوێ نەتەوێ یەکگرتووێ بۆ لێپێچینەوێ لە تاوانەکانى داعش (یونیتاد). بۆ ئەم مەبەستەش، نووسینگەى پێکخەر لەگەڵ دامەزراوێ پەيوەندیدارێکان لەسەر ھێلە و تا ئێستا چەندان بەلگەى پەيوەندیدار بە تیمى یونیتاد دراوێ .

ھەرھەما دامەزراوێ ئەمنیەکانى حوکمەتى ھەرێمى کوردستان راپۆرت و زانیاری فراوانیان پەيوەست بە سەرکردایەتى داعش و سەرچاوێ داراییەکانیان بۆ یونیتاد داوین کردووە تا ئەوانیش لێکۆڵینەوێ یاساییەکانیان دەستپێکەن .

وێک بەشیک لە پپۆزەى بە ئەلیکترۆنیکردن، حوکمەتى ھەرێم ھاوکاری یونیتادی کردووە لە دەستگەیشتن بە ھەموو ئەرشیفیکى بەلگەدارى پەيوەست بە تاوانەکانى داعش کە لەلایەن حوکمەتى ھەرێمى کوردستان کۆکراوێتەوێ و پاریزراوێ، ئەمەش تەریبە لەگەڵ پابەندبوونی عێراق بە بپاری ژمارە 2379 ى ئەنجومەنى ئاسایشى نەتەوێ یەکگرتووێ بۆ دادگایى کردنى داعش بە تاوانى نۆدەولەت. .

دواى پووداوه كارساتبارهكان ، حكومهتى ههرىمى كوردستان دهستى هاوكارى به شيوازى جوړاوجوړ بۇ ئاواره بووهكان دريژ كرد بهيى جياوازي، كه سهرهتا برىتى بوون له دابىنكردنى شوينى تاييهت بۇ دالدهدان و پاشان دابىنكردنى هموو خزمهتگوزاريه سهرهتاييه پيويستهكان. جگه لهووش ليژنهيهكى تاييهت بۇ كوكردنهوهى زانبارى و بهدواداچون بۇ دوسيهى پفينراوان پيكهينرا و ليژنهيهكى دادوهرىش پيكهينرا بۇ ليكولينهوه لهو تاوانانهى پيخراوى تيروريستى داعش لهناوچهى شهنغال و ناوچهكانى ترى دهوروبهري نهىجاميداوه و دواتر بهدوكيومينتكردنى نهى تاوانانه و توماركردنى وتهى قوربانبيان .

نهى كومهلكورتييهى كه ناوچهى شنگال و دهوروبهري گرتهوه، يهكيك بووه له تاوانه ههره ترسناكهكانى دژ به مروفايهتى له ميژووى هاوچهرخدا، بهشيك بوو له هيرشيكي بهرفراوان كه تيروريستانى داعش دژ به خهلكى كوردستان نهىجاميان دا. نهىوهى له شهنغال پوويدا كارساتييكه كه قوولايى ويژدانى نيمهى ههژاند و گوزارشتى له نمايشكردنى قيژهونترين كردهى خويناوى پيخراوى تيروستى داعش كرد. دهبيت ههولنه نيشتمانى و نيودهولتهتييهكان چتر بكريتهوه بۇ نهىوهى تاوانهكان به جينوفايد بناسرين.

وهك قهرهبوويهكى بچووك له دهستپيك، پيويسته گهپانهوهى ئاواره و كوچهپهراى ئيزدى و پيكهاتهكانى تر زامن بكريت، كه بههوى دهستدريژه تيروريستيهكان و نهى ههپهشانهى كه له بهردهميان كراوه ناچاركراون كوچ بكهن. ههروهها، پيويسته زالبين بهسهر ئاستهنگه سياسى و ئيداريهكان كه ريگرى له بهرجهستهكردنى دادپهروهري بۇ كهسوكارى قوربانبيان دهكات .

هاوكات، خيراكردنى پيكهينانى ئيداره له شهنغال و بهرزكردنهوهى ئاسايش و سهقامگيرى و دابىنكردنى يارمهتى ماددى و خزمهتگوزارييه سهرهتاييهكان بۇ گهپانهويان له كهپهكانى ئاوارهييهوه بۇ زيذى پهسهنيان .

نهى ههنگاوانه له پيى جيبهجيكردى ريكههوتننامهى شهنغال و نهىجامدانى دادگايييكردنهكان له زيىر پوشنايى ياساى تاوانى نيودهولتهتى و به ههماهنگى لهگهل يونيتاد بهرجهسته دهبن.